

Miroslav Chlipala

Riziko
Zodpovednosť
Škoda

„Všetka škoda“

skutočná škoda a ušlý zisk

Predvídateľná a nepredvídateľná škoda

Rozsah náhrady škody je modifikovaný zložitou formuláciou, ktorá nepriznáva poškodenému právo na náhradu nepredvídateľnej škody!!!

Korekcia rizika v obchodných vzťahoch

Obmedzenie rozsahu náhrady škody
prostredníctvom predvídateľnosti vzniku škody

I60/I99I Zb.
DOHOVOR OSN
o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru

Článok 74

... Náhrada škody nesmie presiahnuť stratu a ušlý zisk, ktorú strana porušujúca zmluvu predvídala alebo mala predvídať v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na skutočnosti, o ktorých vedela alebo mala vedieť, ako možný dôsledok porušenia zmluvy.

(I) Predvídateľnosť škody sa posudzuje
objektívne a v čase vzniku záväzku

(2) Dôkazné bremeno o tom, že ide o škodu
nepredvídateľnú, resp. o škodu, ktorá
prevyšuje škodu predvídateľnú, je na povinnej
strane, ktorá za škodu zodpovedá.

Zmluvné riešenie obmedzenia náhrady škody
podľa slovenského práva

Zmluvné riešenie I

(I) *Zmluvné strany* v nadväznosti na ustanovenie § 379 ObZ konštatujú, že vzhľadom na všetky okolnosti súvisiace s uzavretím *Zmluvy* úhrnná predvídateľná škoda vrátane ušlého zisku, ktorá by takto mohla vzniknúť *Objednávateľovi*, nepresiahne celkovú cenu *Služieb* podľa *Zmluvy*.

(2) Pri vyhlásení podľa prechádzajúceho odseku *Zmluvné strany* nebrali do úvahy škodu spôsobenú úmyselným konaním alebo hrubou nedbanlivosťou *Dodávateľa*, škodu na zariadeniach *Objednávateľa* či zdraví jeho zamestnancov. Pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností platí, že ustanovenia predchádzajúceho odseku sa nevzťahujú na dôvody vzniku a druhy škôd podľa tohto odseku. Výška náhrady škôd podľa tohto odseku nie je ničím obmedzená.

(3) Ustanovenia o zodpovednosti za škodu a zmluvné pokuty podľa iných ustanovení *Zmluvy* nie sú ustanoveniami tohto odseku dotknuté.

Zmluvné riešenie 2

Článok

Zmluvné strany v zmysle § 379 ObZ prehlasujú, že v čase uzatvorenia *Zmluvy* nepredvídajú možnosť vzniku škody vyššej ako je *Suma*. Zmluvné strany sa vzdávajú nárokov na náhradu škody v rozsahu, v ktorom vo svojom súčte prekračuje *Sumu*.

Zmluvné riešenie 3

Článok

(I) Maximálna predvídateľná škoda, ktorá môže *Zmluvnej strane* vzniknúť v súvislosti so *Zmluvou*, a ktorú *Zmluvné strany* predvídajú, resp. môžu predvídať, v čase uzatvorenia *Zmluvy* (vznik záväzkového vzťahu) ako možný dôsledok porušenia povinností zo *Zmluvy* je *Suma*.

(2) Prípadnú škodu, ktorá prevyšuje predvídateľnú škodu podľa predchádzajúceho odseku, nie je *Zmluvná strana* v zmysle ustanovení § 379 ObZ povinná druhej *Zmluvnej strane* nahradiť.

Liberácia

Okolnosti vylučujúce zodpovednosť

Vyššia moc

Prekážka

- (I) nastala nezávisle od vôle povinnej strany
- (2) bráni jej v splnení jej povinnosti
- (3) nemožno rozumne predpokladať, že by povinná strana túto prekážku alebo jej následky odvrátila alebo prekonala
- (4) v čase vzniku záväzku povinná strana túto prekážku nepredvídala

Ustanovenie o vyššej moci neplatí!

(I) Omeškanie povinnej strany

alebo

(2) Prekážka vznikla z hospodárskych pomerov
povinnej strany

Zmluvné riešenie I

Vyššia moc

(I) *Zmluvná strana*, ktorej bolo znemožnené plniť svoje záväzky v dôsledku *Vyššej moci*, nezodpovedá za škody z nich vzniknuté. Za okolnosť vyššej moci sa považuje prekážka, ktorá nastala nezávisle od vôle povinnej zmluvnej strany a bráni jej v splnení jej povinnosti, ak nemožno rozumne predpokladať, že by povinná zmluvná strana túto prekážku alebo jej následky odvrátila alebo prekonala, a ďalej, že by v čase vzniku záväzku túto prekážku predvídala.

(2) *Zmluvná strana* uplatňujúca nárok inštitútu *Vyššej moci* oznámi písomne a bez zbytočného odkladu s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu *druhej Zmluvnej strane* vznik prekážky *Vyššej moci* s uvedením dĺžky pravdepodobného trvania. V opačnom prípade stratí táto *Zmluvná strana* právo sa na tieto

okolnosti odvolávať. Po dobu preukázateľného trvania prekážky *Vyššej moci* sa pozastavujú všetky lehoty plnenia *Zmluvy*.

(3) *Zmluvná strana* oznamujúca prekážky *Vyššej moci* predloží *druhej Zmluvnej strane* dôveryhodný dôkaz potvrdzujúci uvedené okolnosti vplyvu *Vyššej moci* ako aj to, že zásadným spôsobom bráni alebo ovplyvňujú plnenie jej zmluvných záväzkov. *Zmluvná strana* odvolávajúca sa na prekážku *Vyššej moci* oznámi bez zbytočného odkladu *druhej Zmluvnej strane* koniec prekážky *Vyššej moci*.

(4) Ak sa splnenie *Zmluvy* stane nemožným z dôvodu *Vyššej moci* na dobu dlhšiu ako 3 mesiace, *zmluvná strana*, ktorá sa bude chcieť odvolať na *Vyššiu moc*, požiada *druhú Zmluvnú stranu* o úpravu *Zmluvy* vo vzťahu k predmetu, cene a času plnenia.

(5) Ak nedôjde k dohode, má *Zmluvná strana*, ktorá nie je postihnutá *Vyššou mocou*, právo odstúpiť od *Zmluvy*. Účinky odstúpenia nastanú dňom doručenia oznámenia o odstúpení *druhej Zmluvnej strane*.

Zmluvné riešenie 2 (jednoduché)

(I) Žiadna zo *Zmluvných strán* nemá povinnosť nahradiť škodu spôsobenú porušením svojich povinností vyplývajúcich zo *Zmluvy*, ak jej v tom bránila niektorá z prekážok vylučujúcich povinnosť na náhradu škody v zmysle § 374 ObZ.

(2) *Zmluvné strany* sa zaväzujú upozorniť *druhú Zmluvnú stranu* bez zbytočného odkladu na vzniknuté okolnosti vylučujúce zodpovednosť brániace riadnemu plneniu *Zmluvy*.

(3) *Zmluvné strany* sa zaväzujú k vyvinutiu maximálneho úsilia na odvrátenie a prekonanie okolností vylučujúcich zodpovednosť.

Vztah náhrady škody a smluvná pokuta

Zmluvné riešenie I

Nárok *Objednávateľa* na náhradu škody spôsobenej *Objednávateľovi* omeškaním *Dodávateľa* nie je zaplatením zmluvnej pokuty dotknutý.

Zmluvné riešenie 2

Zaplatenie akejkoľvek dohodnutej zmluvnej pokuty nevyklučuje nárok *Zmluvnej strany* na náhradu škody či ujmy, ako ani nezabavuje povinnú *Zmluvnú stranu* povinnosti splniť svoje záväzky.

Zmluvné riešenie 3

Právo na náhradu škody nie je zaplatením zmluvnej pokuty dotknuté.

Limity náhrady škody?

Zmluvné riešenie

Článok (X)

Spolupôsobenie poškodenej strany

Poškodená strana nemá nárok na náhradu škody, ak nesplnenie povinností *Povinnej strany* bolo spôsobené nedostatkom súčinnosti, na ktorú bola *Poškodená strana* povinná.

Článok (Y)

Prevenčná povinnosť

Osoba, ktorej hrozí škoda, je povinná s prihliadnutím na okolnosti prípadu urobiť opatrenia potrebné na odvrátenie škody alebo na jej zmiernenie.

Povinná osoba nie je povinná nahradiť škodu, ktorá vznikla tým, že poškodený túto povinnosť nesplnil.

Článok (Z)

Povinnosť uzavrieť náhradnú zmluvu

Ak *Poškodená strana* odstúpila pri porušení zmluvnej povinnosti *druhej Zmluvnej strany* od *Zmluvy*, nemá nárok na náhradu škody, ktorá vznikla tým, že nevyužila včas možnosť uzavrieť náhradnú zmluvu na účel, na ktorý mala slúžiť zmluva, od ktorej *Poškodená strana* odstúpila.

Prenos zodpovednosti na tretiu osobu?

Porušenie povinnosti zo záväzkového vzťahu
spôsobila tretia osoba (subdodávateľ), ktorej
povinná strana zverila plnenie svojej
povinnosti

Vylúčená zodpovednosť povinnej osoby

(I) je vylúčená zodpovednosť
z dôvodu vyššej moci

(2) tretia osoba je priamo zaviazaná
oprávnenej strane (namiesto povinnej strany)

Zmluvná pokuta

Paušalizovaná náhrada škody

Objektívna zodpovednosť

Moderačné právo súdu

Post-zmluvné trvanie

Odstúpenie od zmluvy a vplyv na náhradu škody a zmluvnú pokutu

Článok

Odstúpením od Zmluvy nezaniká nárok na náhradu škody ani na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Článok

Právo na náhradu škody vrátane ušlého zisku nie je odstúpením od *Zmluvy* dotknuté.